

“AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT REKLAM AGENTLİYİ” PUBLİK HÜQUQİ ŞƏXSİ

**Konsolidasiya edilmiş Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditorun Hesabatı**
31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə

Argentum Audit LLC

www.argentum.az

MÜNDƏRİCAT

Səhifə

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ KONSOLİDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNƏ DAİR BƏYANATI.....	2
MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI.....	3-4
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ KONSOLİDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI:	
Maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidasiya edilmiş hesabat.....	5
Mənfəət və ya zərər haqqında konsolidasiya edilmiş hesabat.....	6
Kapitalda dəyişikliklər haqqında konsolidasiya edilmiş hesabat.....	7
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında konsolidasiya edilmiş hesabat.....	8
Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər.....	9-30

**KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ
EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNƏ DAİR BƏYANATI
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

Bu bəyanat "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Reklam Agentliyi" Publik Hüquqi Şəxsin (bundan sonra "Qrup") və onun regional reklam idarələrinin və törəmə müəssisələrinin (birlikdə "Qrup") konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları ilə bağlı Qrup rəhbərliyinin və müstəqil auditorların göstərilən məsuliyyətlərini fərqləndirmək məqsədi ilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik, 31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə Qrupun maliyyə vəziyyətini, əməliyyat nəticələrini, kapitalda dəyişiklikləri və pul vəsaitlərinin hərəkətini əks etdirən Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına ("MHBS") uyğun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının düzgün hazırlanması üçün məsuliyyət daşıyır.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıdakılara cavabdehdir:

- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqli və məqsəduyğun təxminlərin və qərarların qəbul edilməsi;
- Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının MHBS-na uyğunluğunun bəyan edilməsi və əgər bu standartlardan əhəmiyyətli kənarlaşmalar varsa, bu halların konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında açıqlanması və izah edilməsi;
- Əgər yaxın gələcəkdə Qrup işini normal şərtlər altında davam etdirəcəksə, hesabat tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının davamlılıq prinsipi əsasında hazırlanması.

Rəhbərlik, həmçinin aşağıdakılara görə məsuldur:

- Qrup daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənilib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Qrupun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının MHBS-na uyğun olaraq düzgün hazırlanması və Qrupun maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Yerli mühasibat sisteminin qanunvericilik və Azərbaycan Respublikasının "Mühasibat uçotu haqqında" qanununa uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Qrupun aktivlərinin qorunmasının təşkil olunması;
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanunauyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2022-ci il tarixinə başa çatmış il üzrə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları 30 İyun 2023-cü il tarixində Qrupun rəhbərliyi tərəfindən təsdiq edilmişdir.

Rəhbərlik adından:

Aydın İbadov
İdarə Heyətinin sədri

30 İyun 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Nahid Qasimov

Aparatın rəhbəri

30 İyun 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI

“Azərbaycan Respublikasının Dövlət Reklam Agentliyi” Publik Hüquqi Şəxsin (“Qrup”) Təsisçisinə və Rəhbərliyinə:

Rəy

Biz “Azərbaycan Respublikasının Dövlət Reklam Agentliyi” Publik Hüquqi Şəxsin (“Qrup”) eləcə də onun regional reklam idarələrinin və törəmə müəssisələrinin (birlikdə “Qrup”) 31 dekabr 2022-ci il tarixinə təqdim edilən maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidasiya edilmiş hesabatlardan, həmin tarixdə başa çatan il üzrə mənfəət və ya zərər haqqında konsolidasiya edilmiş hesabatlardan, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında konsolidasiya edilmiş hesabatlardan, habelə mühüm mühasibat uçotu prinsipləri və digər izahedici qeydlərin icmalından ibarət olan konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Bizim rəyimizə əsasən, əlavə edilən konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından Qrupun 31 dekabr 2022-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatan il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini MHBS-na uyğun olaraq düzgün əks etdirir.

Rəy üçün əsas

Biz auditı Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətimiz, hesabatımızın “Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti” bölməsində əks olunur. Biz, Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının dərc etdiyi Peşəkar Mühasiblərin Etika Məcəlləsinə uyğun olaraq Qrupdan asılı olmadan müstəqil şəkildə fəaliyyət göstəririk. Biz Etika Məcəlləsinə uyğun olaraq, etika ilə bağlı digər öhdəliklərimizi yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutu, rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və korporativ idarəetmə üzrə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik, hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının MHBS-na uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə, eləcə də saxtakarlıq və ya səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq, əhəmiyyətli təhriflər olmayan maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin zəruri hesab etdiyi daxili nəzarət sisteminə görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik, Qrupu ləğv etmək və ya fəaliyyətini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, Qrupun fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fəaliyyətin fasiləsizliyinə dair məlumatların açıqlanmasına və fəaliyyətin fasiləsizliyi prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Korporativ idarəetmə üzrə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslər, Qrupun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz, bütövlükdə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq və ya səhv nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kifayət qədər əminlik əldə etmək və rəyimizin daxil olduğu auditor hesabatını təqdim etməkdir. Kifayət qədər əminlik, əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun olaraq auditin aparılması zamanı mövcud olan bütün əhəmiyyətli təhriflərin həmişə aşkar olunacağına zəmanət vermir. Təhriflər saxtakarlıq və ya səhv nəticəsində yarana bilər və konsolidasiya edilmiş və ya məcmu olaraq istifadəçilərin konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları əsasında qəbul edəcəyi iqtisadi qərarlara təsir göstərmək ehtimalı olduğu halda əhəmiyyətli hesab edilir.

Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparılan auditin bir hissəsi olaraq, biz audit zamanı peşəkar mühakimə tətbiq edirik və peşəkar skeptisizm nümayiş etdiririk. Biz həmçinin:

- Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq və ya səhv nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olması riskini müəyyən edir və qiymətləndirir, həmin risklərə qarşı audit prosedurlarını hazırlayır və həyata keçirir və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasib audit sübutlarını əldə edirik. Saxtakarlıq nəticəsində yaranmış əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riski, səhvlər nəticəsində yaranmış əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riskindən daha yüksəkdir, çünki saxtakarlığa, gizli sövdələşmə, fırıldaqçılıq, məlumatların bilərəkdən göstərilməməsi, yanlış təqdimat və ya daxili nəzarət sistemində sui-istifadə halları daxil ola bilər;
- Qrupun daxili nəzarət sisteminin effektivliyinə dair rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə uyğun audit prosedurlarını işləyib hazırlamaq üçün daxili nəzarət sistemi üzrə məlumat əldə edirik;
- Rəhbərlik tərəfindən istifadə edilən uçot siyasətlərinin uyğunluğunu, habelə uçot təxminləri və müvafiq açıqlamaların münasibliyini qiymətləndiririk;
- Fəaliyyətin fasiləsizliyi prinsipinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğuna və əldə edilən audit sübutları əsasında Qrupun fasiləsiz fəaliyyət göstərmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisə və şəraitlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmadığına dair qənaətə gəlirik. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu qənaətinə gəldikdə, auditor rəyimizdə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarındakı müvafiq məlumatların açıqlanmasına diqqət yetirməli və ya belə məlumatların açıqlanması yetərli olmadıqda, rəyimizdə dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın tarixində əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Lakin sonrakı hadisələr və şəraitlər Qrupun fasiləsiz fəaliyyətini dayandırmasına səbəb ola bilər;
- Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla, konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, habelə əsas əməliyyatların və hadisələrin konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında düzgün təqdim edilib-edilmədiyini qiymətləndiririk.

Biz korporativ İdarəetmə üzrə cavabdeh olan şəxslərə digər məsələlərlə yanaşı, planlaşdırılan audit prosedurlarının həcmi və müddəti, habelə əhəmiyyətli audit nəticələri, o cümlədən audit zamanı daxili nəzarət sistemində aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar barədə məlumat veririk.

“Argentum Audit” MMC adından

Elturan Əhmədboyli
Direktor

30 İyun 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

“AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT REKLAM AGENTLİYİ” PUBLİK HÜQUQİ ŞƏXSİ

**MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ HESABAT
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNƏ**

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeyd	31 dekabr 2022	31 dekabr 2021
AKTİVLƏR			
CARİ AKTİVLƏR			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	6	4,130,750	2,760,255
Ticarət və digər debitor borcları	7	2,456,324	2,347,390
Mal-material ehtiyatları	8	2,500,734	2,063,473
Digər qısamüddətli aktivlər		86,946	318,532
Cəmi cari aktivlər		9,174,754	7,489,650
UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR			
Əmlak və avadanlıqlar	9	4,468,549	4,086,768
Qeyri-maddi aktivlər	10	1,362,220	1,375,734
Əlaqəli tərəflərə verilmiş avanslar		-	-
Törəmə müəssisələrə investisiyalar		-	-
Cəmi uzunmüddətli aktivlər		5,830,769	5,462,502
CƏMİ AKTİVLƏR		15,005,523	12,952,152
ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
CARİ ÖHDƏLİKLƏR			
Ticarət və digər kreditör borcları	11	1,158,765	1,517,257
Təxirə salınmış gəlirlər		-	-
Vergi öhdəlikləri		30,305	163,416
Digər öhdəliklər		303,230	-
Cəmi cari öhdəliklər		1,492,300	1,680,673
Əlaqəli tərəflərə digər öhdəliklər		-	-
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər		-	-
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR		1,492,300	1,680,676
KAPİTAL			
Nizamnamə fondu	12	10,000	10,000
Ehtiyat kapitalı	12	2,567,030	2,629,689
Bölüşdürülməmiş mənfəət		10,936,193	8,631,790
Cəmi kapital		13,513,223	11,271,479
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		15,005,523	12,952,152

Rəhbərlik adından:

Aydın İbadov
İdarə Heyətinin sədri

Nahid Qasımov
Aparatın rəhbəri

30 İyun 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

30 İyun 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9 - 30 -cu səhifələrdə verilmiş qeydlər konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

“AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT REKLAM AGENTLİYİ” PUBLİK HÜQUQİ ŞƏXSİ

**MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR HAQQINDA KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ HESABAT
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

(Azərbaycan Mənatı ilə)

	Qeyd	31 dekabr 2022	31 dekabr 2021
Reklam yayım haqqlarından gəlir		20,303,868	15,754,693
Digər gəlir		150	470,996
Reklamçılıq xidmətlərindən gəlir		2,038,349	1,459,950
Reklam daşıyıcılarının satışından gəlir		696,114	567,680
Reklam qurğularının montaj və demontaj gəlirləri		-	149,515
Cəmi gəlirlər	20	23,038,481	18,402,834
Satılmış malların maya dəyəri		(667,277)	(1,014,106)
İnsan resursları üzrə xərclər	13	(14,320,299)	(10,036,478)
Əsas vəsaitlərin və qeyri maddi aktivlərin amortizasiya xərcləri		(1,155,454)	(1,086,911)
İcarə xərcləri		(958,586)	(942,244)
İstifadə edilmiş mal material ehtiyatları		(48,581)	-
Təmir və saxlanma xərcləri		(235,101)	(307,742)
Ezamiyyə xərcləri		(65,725)	(42,693)
Digər əməliyyat xərcləri	14	(1,813,854)	(1,314,110)
Kooperativ sosial xərclər		-	(200,000)
Ticarəti debitor borclar üzrə dəyərsizləşmə ehtiyatının bərpası	15	(163,178)	10,809
Digər xərclər	21	(1,086,955)	(198,461)
Cəmi xərclər		(20,515,010)	(15,131,936)
VERGİDƏN ƏVVƏL MƏNFƏƏT		2,523,471	3,270,899
Mənfəət vergisi krediti	17	(110,121)	-
İL ÜZRƏ XALİS MƏNFƏƏT		2,413,350	3,270,899

Rəhbərlik adından:

Aydın İbadov
İdarə Heyətinin sədri

30 İyun 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Nahid Qasimov
Aparatın rəhbəri

30 İyun 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9 - 30 -cu səhifələrdə verilmiş qeydlər konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

“AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT REKLAM AGENTLİYİ” PUBLİK HÜQUQİ ŞƏXSİ

KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA KONSOLİDASIYA EDİLMİŞ HESABAT

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

Qeyd	Nizamnamə fondu	Ehtiyat kapitalı	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Cəmi kapital
1 yanvar 2021	10,000	2,629,688	5,094,776	7,734,464
Əvvəlki illərdə mənfəət və ya zərərdə tanınmış ehtiyat kapitalının düzəlişi	-	-	266,114	266,114
İl üzrə xalis mənfəət	-	-	3,270,899	3,270,899
31 dekabr 2021	10,000	2,629,688	8,631,789	11,271,477
Keçmiş illər üzrə düzəlişlər	-	(62,658)	(108,944)	(171,602)
İl üzrə xalis mənfəət	-	-	2,413,350	2,413,350
31 dekabr 2022	12 10,000	2,567,030	10,936,195	13,513,225

Rəhbərlik adından:

Aydın İbadov
İdarə Heyətinin sədri

30 İyun 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Nəhid Qasimov
Aparatın rəhbəri

30 İyun 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9 - 30 -cu səhifələrdə verilmiş qeydlər konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

"AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT REKLAM AGENTLİYİ" PUBLİK HÜQUQİ ŞƏXSİ

**PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ HESABAT
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeyd	31 dekabr 2022	31 dekabr 2021
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTİ ÜZRƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ:			
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət		2,413,350	3,342,569
Düzəlişlər:			
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası		1,155,455	1,069,758
Digər nağdsız əməliyyatlar (Keçmiş illərə düzəlişlər)		(931,965)	372,530
Dövriyyə kapitalında dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti		2,636,840	4,782,411
Ticarət və digər debitor borclarda dəyişiklik		(396,677)	(476,498)
Ticarət və digər kreditor borclarda dəyişiklik		(537,929)	353,710
Ehtiyatlarda dəyişiklik		(437,262)	3,970
Alınmış avanslarda dəyişiklik		46,631	-
Digər uzunmüddətli öhdəliklərdə dəyişiklik		1,364,491	(1,491,199)
Təxirə salınmış gəlirlərdə dəyişiklik		-	(7,294)
Digər aktivlərdə dəyişiklik		233,792	-
Digər öhdəliklərdə dəyişiklik		425,623	(649,566)
Vergi öhdəliklərində dəyişiklik		(147,518)	31,041
Maliyyə sanksiyaları		(481,358)	-
Digər xərclər		(37,819)	-
Mənfəət vergisindən əvvəl əməliyyat fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti		2,668,814	2,546,575
Ödənilmiş mənfəət vergisi		-	-
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə daxil olan xalis pul vəsaitləri		2,668,814	2,546,575
İNVESTİSIYA FƏALİYYƏTİ ÜZRƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ:			
Əmlak və avadanlıqların alınması		(1,383,932)	(550,164)
Qeyri-maddi aktivlərin alınması		(143,184)	(359,593)
Törəmə müəssisələrə investisiya qoyuluşunda dəyişiklik		193,997	-
Əlaqəli tərəflərə verilmiş avanslarda xalis dəyişiklik		(1,325,200)	(1,907,206)
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə istifadə edilən xalis pul vəsaitləri		(2,658,319)	(2,816,963)
Maliyyələşmə fəaliyyəti üzrə istifadə edilən xalis pul vəsaitləri		1,360,000	1,851,018
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərində xalis artım/(azalma)		1,370,495	1,580,630
İlin əvvəlinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		2,760,255	1,179,625
İlin sonuna pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		4,130,750	2,760,255

Rəhbərlik adından:

Aydın İbadov
İdarə Heyətinin sədri

30 İyun 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Nəhid Qasımov

Aparatın rəhbəri

30 İyun 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9 - 30 -cu səhifələrdə verilmiş qeydlər konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

1. GİRİŞ

“Azərbaycan Respublikasının Dövlət Reklam Agentliyi” Publik Hüquqi Şəxsi (“Qrup”) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 31 iyul 2017-ci il tarixli 1566 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq publik hüquqi şəxs formasında yaradılmış və 04 Avqust 2017-ci il tarixində Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi yanında Milli Gəlirlər Departamentinin Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı idarəsində 1702211061 nömrəli VÖEN ilə dövlət qeydiyyatından keçmişdir.

Qrup tamamilə Azərbaycan Respublikasına (“Dövlət”) məxsusdur və 31 Dekabr 2022-ci və 2021-ci il tarixlərinə Agentliyə yekun nəzarəti Dövlət həyata keçirir.

Qrup, onun regional reklam idarələri və törəmə müəssisələri hazırki konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında birlikdə Qrup adlandırılır. 31 Dekabr 2022-ci il tarixinə Qrupun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına aşağıdakı regional reklam idarələri və törəmə müəssisələr daxildir:

1. Bakı Şəhər Reklam idarəsi;
2. Sumqayıt Regional Reklam idarəsi;
3. Gəncə Regional Reklam idarəsi;
4. Bərdə Regional Reklam idarəsi;
5. Şəki Regional Reklam idarəsi;
6. Lənkəran Regional Reklam idarəsi;
7. Şirvan Regional Reklam idarəsi;
8. Quba Regional Reklam idarəsi;
9. “İNNOVA İnnovativ Reklamçılıq Şirkəti” MMC.

Əsas fəaliyyət istiqamətləri

Qrupun fəaliyyətinin əsas məqsədi açıq məkanda reklam daşıyıcılarının yerləşdirilməsi, reklam daşıyıcılarında yerləşdirilən reklamların istehsalı (hazırlanması) və yayımlanması sahəsində vahid tənzimləmənin və nəzarətin həyata keçirilməsini təmin etməkdir.

Qrupun hüquqi və fəaliyyət göstərdiyi ünvanı

Qrupun hüquqi ünvanı:

Nizami küçəsi, ev 96E, Səbail rayonu, Bakı şəhəri, AZ1010, Azərbaycan

Qrupun fəaliyyət göstərdiyi ünvanı:

Dalğa Plaza, 7-ci mərtəbə, Neftçilər prospekti 24, Bakı şəhəri, AZ 1095, Azərbaycan

2. ƏSAS MÜHASİBAT PRİNSİPLƏRİ

Hesabatların uyğunluğunun bəyanatı

Qrupun hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası tərəfindən dərc edilmiş MHBS və Beynəlxalq Maliyyə Standartlarına Şərhlər Komitəsi (“MHBSŞK”) tərəfindən dərc edilmiş şərhlər əsasında hazırlanmışdır.

Konsolidasiyanın prinsipləri

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları 31 Dekabr 2022-ci il tarixinə Qrupun, onun regional reklam idarələri və törəmə müəssisələrinin maliyyə hesabatlarından ibarətdir. Regional reklam idarələri və törəmə müəssisələri Qrupun fəaliyyətindən fayda əldə etmək məqsədilə maliyyə və əməliyyat siyasətlərini idarə etməkdən ibarət nəzarəti olan və səsvermə hüquqlarının yarısından çox iştirak payına sahib olan müəssisələrdir.

**KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

Zəruri olduqda, istifadə edilən uçot siyasətinin Qrupun qəbul etdiyi uçot siyasətinə uyğun olması üçün regional reklam idarələrin və törəmə müəssisələrin maliyyə hesablarına düzəliş edilir. Qrupun üzvləri arasında olan əməliyyatlarla əlaqədar bütün qrupdaxili aktivlər və öhdəliklər, kapital, gəlir, xərc və pul vəsaitlərinin hərəkəti konsolidasiya zamanı bütünlükdə silinir.

Törəmə müəssisənin mülkiyyət payında nəzarətin itirilməsi ilə nəticələnməyən dəyişiklik kapital əməliyyatı kimi uçota alınır.

Qrup törəmə müəssisə üzərində nəzarətini itirirsə, bu zaman o, əlaqəli aktivlərin (o cümlədən qudvilin), öhdəliklərin, qeyri-nəzarət iştirak payının və kapitalın digər komponentlərinin tanınmasını dayandırır, nəticədə əldə edilən gəlir və ya zərər mənfəət və ya zərərdə tanınır. Qalan investisiyalar ədalətli dəyəri ilə tanınır.

Cari və uzunmüddətli təsnifat

Qrup maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidasiya edilmiş hesabatda aktiv və öhdəlikləri cari/uzunmüddətli təsnifat əsasında təqdim edir. Aktiv aşağıdakı hallarda cari aktiv kimi təsnif edilir:

- normal əməliyyat dövründə satılması gözlənilir və ya satılması və ya istifadəsi planlaşdırılır;
- əsasən ticarət məqsədləri üçün saxlanılır;
- hesabat tarixindən on iki ay sonra reallaşdırılması gözlənilir; və ya
- hesabat tarixindən sonra ən azı on iki ay ərzində öhdəliyi ödəmək üçün mübadiləsi və ya istifadəsi məhdudlaşdırıldığı hallar istisna olmaqla pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentidir.

Bütün digər aktivlər uzunmüddətli aktivlər kimi təsnif edilir.

Öhdəlik aşağıdakı hallarda cari öhdəlik kimi təsnif edilir:

- normal əməliyyat dövründə ödənilməsi gözlənilir;
- əsasən ticarət məqsədləri üçün saxlanılır;
- hesabat tarixindən sonra on iki ay ərzində ödənilməlidir; və ya
- hesabat tarixindən sonra ən azından on iki ay ərzində öhdəliyin ödənilməsinə təxirə salmaq üçün şərtsiz hüquq yoxdur.

Qrup bütün digər öhdəlikləri uzunmüddətli öhdəliklər kimi təsnif edir.

Fasiləsizlik prinsipi

Bu konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları Qrupun yaxın gələcəkdə fəaliyyətini normal şərtlər altında davam etdirəcəyi ehtimalı nəzərə alınaraq hazırlanmışdır.

Rəhbərlik hesab edir ki, Qrupun yaxın gələcəkdə ləğv olunmasına, fəaliyyətini dayandırmağa və ya Azərbaycan Respublikasının qanunları və ya normativ aktları əsasında kreditrlərə qarşı müdafiə axtarışına istək və ya ehtiyac olmadan fəaliyyətini davam etdirəcək. Buna görə, aktivlər və öhdəliklər adi fəaliyyətin gedişində Qrupun aktivləri reallaşdırmaq və öhdəlikləri yerinə yetirmək qabiliyyətinə malik olduğu fərziyyəsi ilə hesabatlarda əks etdirilmişdir.

Davamlılıq prinsipi təxminlərinin rəhbərlik tərəfindən dəyərləndirilməsi zamanı naməlum olan gələcək hadisələr və ya şərtlər üzrə müəyyən təxminlərin edilməsi vacibdir.

Təqdimatın digər əsasları

Bu konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları Qrupun funksional valyutası olan Azərbaycan manatı (“AZN”) ilə təqdim edilmişdir. Bu konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları, tarixi dəyər prinsiplərinə əsasən hazırlanmışdır.

**KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

Qrup mühasibat uçotu siyasətini Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun şəkildə təşkil edir. Bu konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən yerli mühasibat prinsiplərinə uyğun tərtib edilmiş mühasibat sistemindən istifadə edilmiş və hesablara MHBS-na uyğunlaşdırılmaq məqsədilə düzəlişlər edilmişdir. Bu düzəlişlərə əməliyyatların iqtisadi mahiyyətini əks etdirmək üçün müəyyən təsnifləşdirilmələr, həmçinin müəyyən aktiv və öhdəliklərin, eləcə də gəlir və xərclərin konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarındakı maddələrə uyğunlaşdırılması məqsədilə edilən yenidən təsnifləndirilmələr aiddir.

Əsas mühasibat prinsipləri üzrə xülasə aşağıda təqdim edilir:

Maliyyə alətləri – əsas qiymətləndirmə üsulları

Təsnifat formalarından asılı olaraq maliyyə alətləri ədalətli dəyərdə və ya amortizasiya olunmuş dəyərdə qeydə alınır. Həmin qiymətləndirmə üsulları aşağıda əks etdirilir.

Ədalətli dəyər ölçmə tarixində bazar iştirakçıları arasında aparılan müntəzəm əməliyyatlar zamanı aktivin satılmasından alınə bilən və ya öhdəliyin köçürülməsinə görə ödənilə bilən məbləğdir. Ədalətli dəyər ölçülərkən aktivin satılması və ya öhdəliyin köçürülməsi əməliyyatının aşağıdakı yerlərdən birində aparılması ehtimal edilir:

- aktivin və ya öhdəliyin əsas bazarı; və ya
- əsas bazar olmayanda, aktivin və ya öhdəliyin ən əlverişli bazarı.

Qrupun əsas və ya ən əlverişli bazara çıxışı olmalıdır. Aktivin və ya öhdəliyin ədalətli dəyəri bazar iştirakçıları aktivini və ya öhdəliyi qiymətləndirərkən istifadə etdiyi fərziyyələri istifadə etməklə ölçülür və ehtimal edilir ki, bazar iştirakçıları bu zaman öz hərəkətlərində ən yaxşı iqtisadi mənafeələrini güdürlər.

Qeyri-maliyyə aktivinin ədalətli dəyəri ölçülərkən bazar iştirakçısının, aktivini maksimal və ən yaxşı şəkildə istifadə etməklə və ya həmin aktivini maksimal və ən yaxşı şəkildə istifadə edəcək digər bazar iştirakçısına satmaqla, iqtisadi fayda əldə etmək qabiliyyəti nəzərə alınır.

Qrup mövcud şəraitdə münasib olan və ədalətli dəyəri ölçmək üçün kifayət qədər məlumatları olan, müvafiq bazar məlumatlarını maksimal istifadə edən və müşahidə edilməyən məlumatların istifadəsini minimuma endirən qiymətləndirmə üsullarını istifadə edir.

Maliyyə hesabatlarında ədalətli dəyəri ölçülən və ya təqdim edilən bütün aktivlər və öhdəliklər ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün ümumiyyətlə əhəmiyyətli olan ən aşağı səviyyəli giriş məlumatları əsasında ədalətli dəyər iyerarxiyasının daxilində aşağıda təsvir olunan kateqoriyalara bölünür:

- Səviyyə 1 - Oxşar aktivlər və ya öhdəliklər üçün fəal bazarlarda kvotasiya edilmiş (təshih edilməmiş) qiymətləri mövcud olanlar.
- Səviyyə 2 - Ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün əhəmiyyətli olan ən aşağı səviyyəli giriş məlumatları birbaşa və ya dolayısı ilə müşahidə edilən qiymətləndirmə üsulları.
- Səviyyə 3 - Ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün əhəmiyyətli olan ən aşağı səviyyəli giriş məlumatları müşahidə edilməyən qiymətləndirmə üsulları.

Maliyyə hesabatlarında dövrü şəkildə tanınan aktivlər və öhdəliklər üçün Qrup hər hesabat dövrünün sonunda kateqoriyalara bölməni yenidən qiymətləndirərək iyerarxiyanın daxilində Səviyyələr arasında köçürmələrin baş verib-vermədiyini müəyyən edir (ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün ümumiyyətlə əhəmiyyətli olan ən aşağı səviyyəli giriş məlumatları əsasında).

**KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

İlkin dəyər alış tarixinə aktivi almaq üçün ödənilmiş pul vəsaitləri və ya pul vəsaitləri ekvivalentlərinin məbləğini və yaxud verilmiş digər resursların ədalətli dəyərini əks etdirir və əməliyyat xərclərini ehtiva edir. İlkin dəyərle qiymətləndirmə yalnız bazar qiymətləri olmayan və ədalətli dəyəri etibarlı şəkildə ölçülə bilməyən pay alətlərindəki investisiyalara tətbiq edilir.

Əməliyyat xərcləri əlavə xərcləri əks etdirir və birbaşa olaraq maliyyə alətinin alışı, buraxılması və ya satışı ilə bağlıdır. Əlavə xərclər əməliyyatın həyata keçirilmədiyi təqdirdə yaranmayan xərclərdir. Əməliyyat xərclərinə agentlərə (satış üzrə agentlər kimi fəaliyyət göstərən işçilər daxil olmaqla), məsləhətçilərə, brokerlərə və dilerlərə ödənilmiş haqq və komissiyalar, tənzimləyici orqanlar və fond birjalarına ödəmələr, eləcə də mülkiyyət hüququnun köçürülməsi üzrə vergilər və rüsumlar daxildir. Borc öhdəlikləri üzrə mükafat və ya diskontlar, maliyyələşdirmə xərcləri, daxili inzibati və ya saxlama xərcləri əməliyyat xərclərinə daxil edilmir.

Amortizasiya olunmuş maya dəyəri əsas məbləğin qaytarılmasını çıxmaqla, lakin hesablanmış faizləri daxil etməklə, maliyyə aktivləri üçün isə gözlənilən kredit zərərləri (GKZ) üçün ehtiyatı çıxmaqla aktivlərin ilkin dəyərini əks etdirir. Hesablanmış faizlərə ilkin uçot zamanı təxirə salınmış əməliyyat xərclərinin və effektiv faiz metodundan istifadə etməklə ödəniş məbləği üzrə hər hansı mükafat və ya diskontun amortizasiyası daxildir. Hesablanmış faiz gəlirləri və faiz xərcləri, o cümlədən hesablanmış kupon gəlirləri və amortizasiya olunmuş diskont və ya mükafat (verilmə zamanı təxirə salınmış komissiyalar daxil olmaqla, əgər varsa) ayrıca göstərilmir və konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda müvafiq maddələrin balans dəyərinə daxil edilir.

Effektiv faiz metodu maliyyə alətinin balans dəyəri üzrə sabit faiz dərəcəsinin (effektiv faiz dərəcəsi) təmin edilməsi üçün faiz gəlirləri və ya xərclərinin müvafiq dövr ərzində bölüşdürülməsi metodudur. Effektiv faiz dərəcəsi, təxmin edilən gələcək pul ödənişlərini və ya daxilolmaları (kreditlər üzrə gələcək zərərlər xaric olmaqla) maliyyə alətinin gözlənilən fəaliyyət müddəti ərzində və ya müvafiq hallarda daha qısa müddət ərzində maliyyə alətinin xalis balans dəyərinə diskontlaşdırılan dəqiq dərəcədir. Effektiv faiz dərəcəsi maliyyə aləti üçün nəzərdə tutulan dəyişkən faiz dərəcəsi üzrə kredit spreadini əks etdirən mükafatlar və ya diskont və yaxud bazar qiymətlərindən asılı olaraq müəyyən edilməyən digər dəyişkən amillər istisna olmaqla, faiz dərəcələrinin növbəti dəyişdirilmə tarixinə qədər dəyişkən faizli alətlər üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini diskont etmək üçün istifadə edilən faiz dərəcəsidir. Bu cür mükafatlar və ya diskontlar maliyyə alətinin gözlənilən tədavül müddəti ərzində amortizasiya edilir. Diskont dəyərini hesablanmasına müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsini təşkil edən bütün komissiyalar daxildir. İlkin tanınma zamanı alınmış və ya yaranmış kredit üzrə dəyərsizləşmiş aktivlər üçün effektiv faiz dərəcəsi kredit riski nəzərə alınaraq uyğunlaşdırılır, yəni müqavilə üzrə ödənişlər deyil, ilkin tanınmada gözlənilən pul vəsaitlərinin hərəkətinə əsasən hesablanır.

Maliyyə aktivləri

İlkin tanınma və ölçmə

Maliyyə aktivləri ilkin tanınmada sonradan amortizasiya hesablanmış dəyərle, digər ümumi gəlir (DÜG) vasitəsilə ədalətli dəyərle tanınan aktivlər və ədalətli dəyərini dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks etdirilən alətlər kimi təsnifləşdirilir.

İlkin tanınmada maliyyə aktivlərinin təsnifatı maliyyə aktivləri üzrə müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş pul vəsaitlərinin hərəkətinin xüsusiyyətlərindən və Qrupun bunları Qrup etmək üçün seçdiyi biznes modeldən asılıdır. Əhəmiyyətli maliyyələşdirmə komponentinin daxil olmadığı və ya Qrupun praktik vasitənin tətbiq etdiyi ticarət debitor borcları istisna olmaqla Qrup ilk öncə maliyyə aktivlərini ədalətli dəyərle ölçür və ədalətli dəyərini dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks etdirilən alətlər kimi tanınan aktivlər üçün əməliyyat xərclərini əlavə edir. Əhəmiyyətli maliyyələşdirmə komponentinin daxil olmadığı və ya Qrupun praktik vasitənin tətbiq etdiyi ticarət debitor borcları 15 sayılı MHBS əsasında müəyyənləşdirilən əməliyyat qiyməti ilə ölçülür.

**KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

Maliyyə aktivinin amortizasiya dəyəri ilə və ya DÜG vasitəsilə ədalətli dəyərlə təsnifləşdirilməsi və ölçülməsi üçün qalan əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğin və faizlərin ödənilməsini (“YƏMFÖ”) təşkil edən pul vəsaitlərinin hərəkəti yaradılmalıdır. Bu qiymətləndirməyə “YƏMFÖ testi” deyilir və bu, hər bir alət üzrə ayrıca aparılır.

Qrupun maliyyə aktivlərini Qrup etmək üçün seçdiyi biznes modeli, onun pul vəsaitlərinin hərəkətini yaratmaq məqsədilə maliyyə aktivlərinin Qrupedilməsi metodunu təsvir edir. Başqa sözlə, Qrupun biznes modeli pul vəsaitlərinin hərəkətinin müqavilədən, maliyyə aktivlərinin satışından və ya onların hər ikisindən yaranacağını müəyyən edir.

Qanunvericiliklə və ya bazar razılaşmaları ilə ümumi şəkildə müəyyən edilmiş müddət ərzində aktivlərin çatdırılmasını tələb edən maliyyə aktivlərinin alınması və ya satılması əməliyyatları alqı-satqı tarixində, yəni Qrup aktivini almaq və ya satmaq öhdəliyini üzərinə götürdüyü tarixdə tanınır.

Sonrakı ölçülmə

Sonrakı ölçülmə məqsədilə maliyyə aktivləri 4 kateqoriyaya təsnifləşdirilir:

- Amortizasiya olunmuş dəyərlə maliyyə aktivləri (borc alətləri);
- Məcmu gəlirləri və zərərləri yenidən bölüşdürməklə DÜG vasitəsilə ədalətli dəyərlə maliyyə aktivləri (borc alətləri);
- Uçotdan çıxarılanda məcmu gəlirləri və zərərləri yenidən bölüşdürmədən DÜG vasitəsilə ədalətli dəyərlə maliyyə aktivləri (kapital alətləri);
- Ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks etdirilən maliyyə aktivləri.

Amortizasiya olunmuş dəyərlə maliyyə aktivləri (borc alətləri)

Bu kateqoriya Agentliyə daha uyğundur. Aşağıdakı hər iki şərt yerinə yetirilərsə, Qrup maliyyə aktivini amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçməlidir:

- Maliyyə aktivini biznes modeli çərçivəsində və onlarla bağlı müqavilə üzrə pul vəsaitlərini toplamaq məqsədilə saxlanılır; və
- Maliyyə aktivini üzrə müqavilə şərtləri müəyyən olunmuş tarixlərdə qalan əsas məbləğ üzrə əsas vəsaitlərdən və faizdən ibarət olan pul vəsaitlərinin yaranmasına səbəb olur.

Amortizasiya olunmuş dəyərlə maliyyə aktivləri sonradan Effektiv Faiz Dərəcəsi (EFD) metodundan istifadə etməklə ölçülür və dəyərsizləşmə hesablanır. Gəlir və zərərlər mənfəət və ya zərərdə aktiv uçotdan çıxarılanda, dəyişiklik ediləndə və ya dəyərsizləşəndə tanınır.

Qrupun amortizasiya hesablanmış dəyərlə maliyyə aktivlərinə ticarət debitor borcları daxildir.

Aşağıdakı hər iki şərt yerinə yetirilərsə, Qrup borc alətlərini DÜG ilə ədalətli dəyərlə ölçməlidir:

- Maliyyə aktivini biznes modeli çərçivəsində və onlarla bağlı həm müqavilə üzrə pul vəsaitlərini toplamaq, həm də satılmaq məqsədilə saxlanılır; və
- Maliyyə aktivini üzrə müqavilə şərtləri müəyyən olunmuş tarixlərdə qalan əsas məbləğ üzrə əsas vəsaitlərdən və faizdən ibarət olan pul vəsaitlərinin yaranmasına səbəb olur.

DÜG ilə ədalətli dəyərlə borc alətləri üçün faiz gəliri, xarici valyutanın yenidən qiymətləndirilməsi və dəyərsizləşmə zərərləri və ya qaytarmalar mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda tanınır və amortizasiya hesablanmış dəyərlə maliyyə aktivləri ilə eyni qaydada hesablanır. Ədalətli dəyərdə qalan dəyişikliklər DÜG ilə tanınır. Uçotdan çıxarılanda DÜG-də tanınmış məcmu ədalətli dəyərdə dəyişiklik mənfəət və ya zərəre yenidən bölüşdürülür.

**KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2022-ci İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

Qrupun DÜG ilə ədalətli dəyərlə borc alətləri mövcud deyil.

DÜG ilə ədalətli dəyərlə maliyyə aktivləri (kapital alətləri)

İlkin tanınmada Qrup 32 sayılı *“Maliyyə alətləri: Təqdimatı”* adlı MUBS əsasında kapital tərifinə uyğun olan bəzi kapital investisiyalarını ticarət üçün saxlanılan alətlər kimi deyil, kapital alətləri kimi təsnif etmək üçün yekun seçim edə bilər. Belə təsnifat alətlər üzrə konsolidasiya edilmiş şəkildə müəyyən edilir.

Bu kapital alətləri üzrə gəlir və zərərlər heç zaman mənfəət və ya zərərə aid edilmir. Ödəmə hüququ müəyyən ediləndə, dividendlər mənfəət və ya zərərdə digər gəlir kimi tanınır. Lakin Qrup alətin dəyərinin bir hissəsinin qaytarılması olan belə daxilolmalardan faydalanırsa, belə gəlirlər DÜG-də tanınır. DÜG vasitəsilə ədalətli dəyərlə kapital alətləri üzrə dəyərsizləşmənin qiymətləndirilməsi aparılır.

Ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks olunan maliyyə aktivləri

Qrupun saxladığı ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks olunan maliyyə aktivlərinə ticarət üçün saxlanılan maliyyə aktivləri, ilkin tanınmada ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks olunan maliyyə aktivləri və ya ədalətli dəyərlə ölçülməsi mütləq olan aktivlər daxildir. Yaxın zamanda satış və ya yenidən alış məqsədi ilə əldə olunarsa, maliyyə aktivləri ticarət üçün saxlanılan aktivlər kimi təsnif olunur. Effektiv hecinq alətləri kimi təyin olunmayan törəmə alətlər, o cümlədən ayrılmış əlaqədar törəmə alətlər də satış üçün saxlanılan aktivlər kimi təsnif olunur. Yalnız əsas məbləğ və faizlərin ödənilməsinə təşkil etməyən pul vəsaitlərinin hərəkətini yaradan maliyyə aktivləri, biznes modeldən asılı olmayaraq, mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyərlə təsnifləşdirilir. Borc alətlərinin amortizasiya hesablanmış dəyərlə və ya DÜG vasitəsilə ədalətli dəyərlə təsnifləşdirilməsi üçün yuxarıda təsvir edilən meyarlara baxmayaraq borc alətləri, bununla uçot uyğunsuzluğu aradan qaldırılar və ya əhəmiyyətli dərəcədə azaldılarsa, ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks olunan maliyyə aktivləri kimi təyin edilə bilər.

Ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks olunan maliyyə aktivləri maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ədalətli dəyərlə tanınır, ədalətli dəyərdə xalis dəyişikliklər isə mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda tanınır.

Hibrid müqavilənin tərkib hissəsi olan, maliyyə öhdəliyini və ya qeyri-maliyyə əsas müqaviləni ehtiva etdirən asılı törəmə alət, aşağıdakı hallarda əsas müqavilədən ayrılır və ayrıca alət kimi uçota alınır: iqtisadi xüsusiyyətlər və risklər əsas müqavilə ilə sıx əlaqəli deyildir, asılı törəmə alətlə eyni şərtləri olan ayrıca alət törəmə alət anlayışına uyğundur və hibrid müqavilə ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks etdirilməyən alət kimi ölçülmür. Asılı törəmə alətlər ədalətli dəyərlə ölçülür, ədalətli dəyərdə dəyişikliklər mənfəət və ya zərərdə tanınır. Müqavilə əsasında tələb olunacaq pul vəsaitlərinin hərəkətini əhəmiyyətli dərəcədə dəyişən müqavilənin şərtlərində dəyişiklik olanda və ya maliyyə aktivini ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks etdirilən aktivlər kateqoriyasından xaric yenidən təsnifləşdiriləndə yenidən qiymətləndirmə aparılır.

Maliyyə aktivinə dair əsas müqaviləni ehtiva etdirən hibrid müqavilə daxilində asılı törəmə alət ayrıca uçota alınmır. Maliyyə aktivini, asılı törəmə alətlə birlikdə, tam şəkildə ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks etdirilən maliyyə aktivini kimi təsnifləşdirilməlidir.

Uçotdan çıxarma

Maliyyə aktivini (və ya müvafiq hallarda maliyyə aktivinin bir hissəsi və ya analoji maliyyə aktivləri qrupunun bir hissəsi) aşağıdakı hallarda uçotdan (yəni Qrupun konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatından) çıxarılır:

**KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2022-ci İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

- Aktivdən pul vəsaitlərini əldə etmək hüquqlarının müddəti başa çatmışdır;
- Qrup özünün aktivdən pul vəsaitlərini almaq hüquqlarını üçüncü tərəfə köçürmüş və ya üzərinə aktivdən pul vəsaitlərini “tranzit” razılaşması əsasında tam məbləğdə və çox yubanmadan ödəmək öhdəliyini götürmüşdür; və ya Qrup: (a) aktiv üzrə risk və səmərələrin böyük hissəsini köçürmüş; (b) aktiv üzrə risk və səmərələrin böyük hissəsini nə köçürmüş, nə də özündə saxlamış, lakin aktiv üzrə nəzarət hüququnu köçürmüşdür.

Qrup aktivdən pul vəsaitlərini almaq hüququnu köçürdükdə və ya “tranzit” razılaşmasına qoşulduqda, mülkiyyət hüququ ilə bağlı risk və faydaları saxlayıb-saxlamadığını və nə dərəcədə saxladığını qiymətləndirir. Qrup nə aktiv üzrə risk və səmərələrin böyük hissəsini köçürmüş, nə də özündə saxlamışdırsa, nə də aktiv üzrə nəzarət hüququnu köçürmüşdürsə, aktiv Qrupun həmin aktivdə davam edən iştirakı həddində əks etdirilir. Bu halda Qrup əlaqəli öhdəliyi də tanıyır. Köçürülmüş aktiv və əlaqəli öhdəlik Qrupun saxladığı hüquq və öhdəlikləri əks etdirən əsaslarla ölçülür.

Aktivdə iştirakın köçürülmüş aktiv üzrə zəmanət formasında davam etməsi aktivin ilkin balans dəyəri və Qrupdan tələb oluna biləcək maksimal ödəniş məbləğindən daha az olanı ilə ölçülür.

Maliyyə aktivlərinin dəyişməsi

Qrup ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks olunmayan bütün borc alətləri üçün gözlənilən kredit zərərləri (GKZ) üçün ehtiyatı tanıyır. GKZ müqaviləyə uyğun olaraq ödəniləcək müqavilədə nəzərdə tutulan pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə Qrupun alınmasını gözlədiyi bütün pul vəsaitlərinin hərəkəti arasında fərqi ilkin effektiv faiz dərəcəsinə yaxın dərəcə ilə diskontlaşdırmaqla müəyyən edilir.

GKZ iki mərhələdə müəyyən edilir. İlkin tanınmadan sonra kredit riski əhəmiyyətli artmayan kredit öhdəlikləri üçün GKZ növbəti 12 aylıq dövr ərzində mümkün olan defolt hadisəsindən irəli gələn kredit zərərləri üçün ayrılır (12aGKZ). İlkin tanınmadan sonra kredit riski əhəmiyyətli artan kredit öhdəlikləri üzrə kredit ehtiyatı aktivin qalan müddəti ərzində yaranması gözlənilən kredit zərərlərinə (aktivin müddəti ərzində gözlənilən kredit zərəri və ya AMəGKZ) əsaslanır.

Ticarət debitor borcları və müqavilə aktivləri üçün Qrup GKZ-nin hesablanması sadələşdirilmiş yanaşma tətbiq edir.

Beləliklə, Qrup kredit riskində dəyişiklikləri izləmir, əvəzinə hər hesabat tarixində AMəGKZ əsasında kredit zərərinə tanıyır. Qrup debitorlara və iqtisadi mühitə xas olan perspektiv amilləri nəzərə almaqla düzəliş edilmiş Qrupun keçmiş dövrlər üzrə kredit zərəri əsasında ehtiyat matrisasını yaratmışdır.

DÜG ilə ədalətli dəyərə borc alətləri üçün Qrup aşağı kredit riskinin sadələşdirilməsini tətbiq edir. Hər bir hesabat tarixində Qrup lazımsız xərc və ya say sərf etmədən əldə edilə bilən bütün əsaslı və təsdiqlənən məlumatlardan istifadə edərək borc alətinin aşağı kredit riskinə məruz qalıb-qalmadığını qiymətləndirir. Belə qiymətləndirmə apararkən Qrup borc alətinin daxili kredit reytingini yenidən qiymətləndirir. Bundan əlavə, Qrup müqavilə ödənişləri 30 gündən çox gecikdiriləndə kredit riskində əhəmiyyətli artımın mövcud olduğunu hesab edir.

Müqavilə üzrə qalan məbləğlərin tam şəkildə Qrupun saxladığı hər hansı kredit təminatları nəzərə alındıqdan əvvəl əldə edilə bilməsi ehtimalının zəif olduğuna işarə edən daxili və ya xarici məlumat mövcud olduğu təqdirdə maliyyə aktivləri üzrə defoltun baş verdiyi hesab edilə bilər. Maliyyə aktivləri müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş pul vəsaitlərinin hərəkətinin bərpa ediləcəyi əsaslı olaraq gözlənilməyəndə silinir.

Maliyyə öhdəlikləri

İlkin tanınma və ölçmə

Maliyyə öhdəlikləri ilkin tanınma zamanı, müvafiq olaraq, ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks olunan maliyyə öhdəlikləri, kreditlər və borc öhdəlikləri və ya effektiv hecinqdə hecinq aləti kimi təyin olunmuş törəmə alətləri kimi təsnif edilir.

Maliyyə öhdəlikləri ilkin olaraq ədalətli dəyərlə tanınır və kreditlər, borclar və kreditor borcları halında birbaşa aid edilən əməliyyat xərcləri çıxılır. Qrupun maliyyə öhdəliklərinə ticarət və digər kreditor borcları, qısamüddətli və uzunmüddətli kreditlər daxildir.

Sonrakı ölçmə

Maliyyə öhdəliklərinin ölçülməsi onların aşağıda göstərilən təsnifatından asılıdır:

Ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks olunan maliyyə öhdəlikləri

Ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks olunan maliyyə öhdəlikləri və ticarət üçün saxlanılan maliyyə öhdəlikləri və ilkin tanınmada Ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks olunan maliyyə öhdəlikləri kimi təyin edilmiş maliyyə öhdəlikləri daxildir.

Maliyyə öhdəlikləri yaxın zamanda geri alınmaq məqsədilə qəbul edilirsə ticarət üçün saxlanılan öhdəliklər kimi təsnifləşdirilir. Bu kateqoriyaya eyni zamanda 9 sayılı MHBS-də müəyyən edildiyi qaydada hecinq münasibətlərində hecinq aləti kimi təyin olunmayan törəmə maliyyə alətləri daxildir. Ayrılmış əlaqəli törəmə alətlər də effektiv hecinq aləti kimi təyin edilmədiyi hallarda ticarət üçün saxlanılan alətlər kimi təsnifləşdirilir.

Ticarət üçün saxlanılan öhdəliklər üzrə gəlir və ya zərərlər mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda tanınır.

İlkin tanınma tarixində ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks olunan maliyyə öhdəlikləri kimi tanınmış öhdəliklər ilkin tanınma tarixində və yalnız 9 sayılı MHBS-də nəzərdə tutulan meyar qarşılananda təyin olunur. Qrup hər hansı maliyyə öhdəliyini ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks olunan öhdəlik kimi təyin etməmişdir.

Kreditlər və borc öhdəlikləri

Bu kateqoriya Qrup üçün daha uyğundur. İlkin tanınmadan sonra faiz hesablanan kreditlər və borc öhdəlikləri daha sonra effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə amortizasiya hesablanmış dəyərlə qiymətləndirilir. Gəlirlər və zərərlər mənfəət və ya zərər və digər ümumi gəlir haqqında hesabatda öhdəliklərin tanınması dayandırıldıqda, eləcə də amortizasiya prosesi vasitəsilə əks etdirilir. Amortizasiya hesablanmış dəyər satınalma zamanı tətbiq edilən endirimi və ya əlavə qiyməti və effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz hissəsi olan haqq və xərcləri nəzərə almaqla hesablanır. EFD-nin amortizasiyası mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda maliyyə xərclərinə daxil edilir. Bu kateqoriya faiz hesablanan kreditlərə və borc öhdəliklərinə tətbiq edilir.

Tanınmanın dayandırılması

Maliyyə öhdəliyinin tanınması bu halda dayandırılır ki, həmin öhdəlik ya dayandırılmış, ya ləğv olunmuş, ya da müddəti bitmiş olsun. Əgər mövcud maliyyə öhdəliyi həmin kreditor qarşısında fərqli şərtlərlə başqa öhdəliklə əvəz edilərsə və ya mövcud öhdəliyin şərtləri əhəmiyyətli dərəcədə dəyişdirilərsə, bu cür əvəzedilmə və ya dəyişiklik ilkin öhdəliyin tanınmasının dayandırılması və yeni öhdəliyin tanınması kimi qəbul edilir və müvafiq balans dəyərlərindəki fərq mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda öz əksini tapır.

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2022-Çİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

Maliyyə alətlərinin qarşılıqlı əvəzləşdirilməsi

Qrup maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin tanınmış məbləğlərini qarşılıqlı əvəz etmək üçün qanuni hüquqa malik olduğu və ya hesablaşmanı xalis əsasda həyata keçirmək, ya da eyni vaxtda aktivləri reallaşdırmaq və öhdəliyi yerinə yetirmək niyyəti olduğu halda, qarşılıqlı əvəzləşdirir və konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda xalis məbləğ kimi təqdim edir.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentlərinə kassada olan nağd pul, bank hesablarındakı tələb ediləndək əmanət və ilkin ödəmə müddəti üç ay və ya az olan digər qismüddətli və yüksək likvidli investisiyalar daxildir.

Ticarət və digər debitor borcları

Ticarət və sair debitor borcları ilk öncə ədalətli dəyərlə tanınır və sonra effektiv faiz metodundan istifadə etməklə, dəyərsizləşmə ehtiyatını çıxaraq, amortizasiya hesablanmış dəyərlə ölçülür. Debitor borcları Qrupun müəyyən şərtlərdən asılı olaraq ödəniş almaq hüququndan ibarətdir.

Kreditor borcları

Kreditor borcları qarşı tərəfin müqavilə üzrə öz öhdəliklərini yerinə yetirməsi zamanı qeydə alınır. Kreditor borcları ilkin olaraq ədalətli dəyərdə uçota alınır və sonradan effektiv faiz metoduna əsasən amortizasiya olunmuş dəyərdə ölçülür.

Əmlak və avadanlıqlar

Əmlak və avadanlıqlar yığılmış amortizasiya və ehtimal edilən dəyər azalmaları üzrə ehtiyatlar çıxılmaqla tarixi dəyəri ilə tanınır.

Tikilməkdə olan və xidmət verilməmiş aktivlər üzrə amortizasiyanın hesablanması bu tip aktivlərin xidmət üçün yararlı olduğu tarixdən etibarən hesablanmağa başlayır.

Köhnəlmə, əmlak və avadanlıqların qalıq dəyərində onların faydalı iqtisadi ömrü nəzərə alınmaqla hesablanmış dərəcələrdən istifadə etməklə tətbiq edilir. Faydalı iqtisadi ömür təxminləri, qalıq dəyərləri və amortizasiya metodları hər bir hesabat tarixində yenidən təhlil edilir və təxminlərdə olan dəyişikliklərin təsiri prospektiv olaraq aşağıdakı təxmini faydalı xidmət müddəti tətbiq edilir:

Qrupun əmlak və avadanlıqlarının təxmin edilən faydalı istifadə müddəti aşağıda göstərilir

Binalar, tikililər və qurğular	7%
Maşın və avadanlıqlar	20%
Nəqliyyat vasitələri	25%
Yüksək texnologiya məhsulu olan hesablama texnikası	25%
Qeyri-maddi aktivlər	10%

Təmir və saxlama xərcləri baş verdiyi zaman tanınır və kapitalaşdırma meyarları uyğun gəlməsi halları istisna olmaqla mənfəət və zərər hesablarında əməliyyat xərcləri uçota alınır.

Hər bir hesabat dövrünün sonunda Qrup öz əmlak və avadanlıqlarını dəyərsizləşmə zərərlərinin baş verməsini təyin etmək məqsədi ilə təhlil edir. Əgər belə hal mövcud olarsa belə aktiv üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğ təyin edilir və dəyərsizləşmə zərərinin məbləği (əgər varsa) hesablanır.

**KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

Konsolidasiya edilmiş aktiv üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğin təyin edilməsi mümkün olmadıqda Qrup aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin qalıq dəyərini təhlil edir.

Əgər aktiv (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğ aktivin (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) qalıq dəyərindən azdırsa onun qalıq dəyəri qaytarılması mümkün olan məbləğə qədər azaldılır.

Dəyərsizləşmə zərərlərinə səbəb olan hallar növbəti dövrlərdə aradan qalxdıqda aktivin (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) qalıq dəyəri yenidən təyin edilmiş məbləğə qədər artırılır amma yeni təyin edilmiş qalıq dəyəri aktivin (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) keçmiş dövrlərdə dəyərsizləşmə itkilərinin tanınmasından öncə mövcud olan qalıq dəyərindən daha çox ola bilməz. Dəyərsizləşmə zərərlərinin geri qaytarılması dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır. Aktiv, yenidən qiymətləndirmə metoduna görə uçota alındıqda qalıq dəyərinin yüksəlməsindən yaranan fərq yenidən qiymətləndirmə nəticəsində dəyərin artması kimi tanınır.

Silindikdə, satıldıqda və ya istifadəsinin davam etdirilməsi zamanı gələcəkdə iqtisadi faydanın əldə edilməsi təxmin edilmədikdə əmlak və avadanlıqların tanınmasına xitam verilir. Əmlak və avadanlıqların tanınmasına xitam verilməsi nəticəsində yaranan mənfəət və zərərlər mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda mənfəət və ya zərərin tərkibində tanınır.

Qeyri-maddi aktivlər

Ayrılıqda əldə edilmiş qeyri-maddi aktivlər ilkin tanınmada maya dəyəri ilə ölçülür. İlkin tanınmadan sonra qeyri-maddi aktivlər bütün yığılmış amortizasiya və bütün yığılmış dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla maya dəyəri ilə uçota alınır.

Qrupun daxilində yaradılmış qeyri-maddi aktivlər, kapitallaşdırılmış inkişaf xərcləri istisna olmaqla, kapitallaşdırılmır və əlaqəli məsrəf həmin məsrəfin meydana gəldiyi dövrdə mənfəət və ya zərərin tərkibində göstərilir. Qeyri-maddi aktivlərə kompüter proqramları və inkişaf layihələri daxildir. Qeyri-maddi aktivlərə faydalı iqtisadi istifadə müddətləri boyunca bərabər hissələrə bölünməklə amortizasiya hesablanır və qeyri-maddi aktivin dəyərsizləşmə biləcəyini göstərən hər hansı əlamət olduqda dəyərsizləşmə baxımından qiymətləndirmə aparılır. Qeyri-maddi aktiv üçün amortizasiya müddəti və amortizasiya metoduna ən azı hər hesabat dövrünün sonunda yenidən baxılır. Gözlənilən faydalı istifadə müddəti və ya aktivin özündə təcəssüm etdiyi gələcək iqtisadi səmərənin gözlənilən əldə olunma strukturundakı dəyişikliklər, müvafiq olaraq, amortizasiya müddəti və ya metodunun dəyişdirilməsi yolu ilə hesabatla alınır və uçot ehtimallarında dəyişikliklər hesab olunur. Qeyri-maddi aktivlər üzrə amortizasiya xərcləri mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda əks olunur.

Qeyri-maddi aktivin uçotdan silinməsindən irəli gələn gəlir və ya zərərlər xaric etmədən əldə edilən xalis mədaxil ilə aktivin balans dəyəri arasındakı fərq kimi ölçülür və aktiv uçotdan silinəndə mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda mənfəət və ya zərərin tərkibində tanınır.

İnvestisiyalar

Törəmə müəssisələrdə investisiyalar ilkin dəyər metodu əsasında uçota alınır və vaxtaşırı dəyərsizləşmə üzrə yoxlanılır. Bu yoxlama ən azı ildə bir dəfə və ya dəyərsizləşməyə dair göstəriş olduğu halda yerinə yetirilir.

Qiymətləndirmə metodu olaraq diskont edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti modelindən istifadə olunur. Dəyərsizləşmə zərəri tanınmalı olarsa, həmin zərər müəyyən edildiyi dövrdə mənfəət və ya zərər haqqında konsolidasiya edilmiş hesabatda qeyd olunur. Dəyərsizləşmə zərəri üzrə səbəb artıq tətbiq olunmadığı halda investisiyaların qalıq dəyəri ilkin dəyərdən artıq olmamaq şərtlə bərpa olunur. Bərpa olunan məbləğlər mənfəət və ya zərər haqqında konsolidasiya edilmiş hesabatda qeyd olunur.

Əlavə Dəyər Vergisi

Vergi orqanları satış və alış əməliyyatları üzrə əlavə dəyər vergisinin (“ƏDV”) xalis ödənilməsinə icazə verir.

ƏDV üzrə kreditör borcu

ƏDV üzrə kreditör borcu hesabat tarixində əvəzləşdirilmiş alışlar üzrə ƏDV-ni çıxmaqla, satış üzrə ƏDV məbləğidir. Satış ilə bağlı ƏDV vergi orqanlarına iki halda ödənilməli məbləğ kimi tanına bilər: *a.* ödəniş edildiyi tarixdə, əgər, satışa görə ödəniş, satış tarixindən etibarən 30 gün sonraya qədər edilirsə *b.* müştərilərə satışın tanınması zamanı, əgər, satışa görə ödəniş, satış tarixindən etibarən 30 gündən sonra edilirsə. Hesabat tarixində əvəzləşdirilməmiş satışlar üzrə ƏDV həmçinin ƏDV üzrə kreditör borcuna daxildir. Debitor borclarının dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat yaradıldıqda, dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat lazım olduqda ƏDV daxil olmaqla, debitor borcunun ümumi məbləğində qeydə alınır. ƏDV üzrə müvafiq təxirə salınmış öhdəlik vergi məqsədləri üçün debitor borcu silinə qədər saxlanılır.

Əvəzləşdirilən ƏDV

Əvəzləşdirilən ƏDV hesabat tarixində əvəzləşdirilməmiş alışlara aiddir. Əvəzləşdirilən ƏDV alışlar üçün ödəniş aparıldıqda satışlar üzrə ƏDV ilə əvəzləşdirilə bilər.

Gəlirlərin tanınması

Qrupun gəlirləri əsasən açıq məkanda reklam yayımının həyata keçirilməsinə müddətli icazələrin verilməsindən yığılan yayım haqqlarından və reklam daşıyıcılarının satışından formalaşır. Gəlirlər xidmətlər və ya mallar üzrə nəzarət müştəriyə keçəndə Qrupun həmin xidmətlər və ya mallar üçün almağı gözlədiyi ödənişin məbləği ilə tanınır. Qrup, gəlirlərə dair razılaşmada əsas tərəf kimi çıxış etdiyi qənaətinə gəlmişdir, çünki adətən o, malları və ya xidmətləri müştəriyə ötürdükdən əvvəl, onlara nəzarət edir.

İcazələrin verilməsindən daxil olan yayım haqqları

Yayım haqqlarından formalaşan gəlir, həmin yayım hüquqlarının təmin edildiyi və icazələrin verilməsinə dair müqavilə tələblərinin yerinə yetirildiyi hesabat dövrünə məxsusdur. Müqavilə tələblərinin tamamlanma dərəcəsi müqavilə əsasında reklam yayımına icazə verilən ümumi müddət ərzində cari olaraq istifadə edilmiş müddətin payını nəzərdə tutur.

Digər gəlirlər

Əsas fəaliyyət növləri olmayan əməliyyatlardan digər gəlirlərə adətən bir fərqli icra öhdəliyi daxildir, bu da müştəri Qrupun fəaliyyətindən faydaları eyni zamanda aldığı və istifadə etdiyinə görə nəticələr metodu əsasında dövr ərzində yerinə yetirilir. Bununla bərabər Qrupun əsas fəaliyyəti ilə bağlı olmayan mal və xidmətlərin satışları ilə əlaqədar müqavilələrdən digər gəlirlər də əldə edilir. Bunlar konkret vaxtda yerinə yetirilir.

Mənfəət vergisi

Qrupun gəlirləri 1 yanvar 2019-cu il tarixindən etibarən Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində edilmiş müvafiq dəyişikliklərə əsasən mənfəət vergisindən müddətsiz olaraq azad olunmuşdur.

İşçilərə ödənişlər

Əmək haqqları, maaşlar, Azərbaycan Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödənişlər, ödənişli illik məzuniyyət və bülletenlər, mükafatlar və pul şəklində olmayan imtiyazlar Qrupun işçiləri tərəfindən müvafiq xidmətlərin göstərildiyi ildə hesablanır.

Xarici valyutada əməliyyatlar

Qrupun əməliyyat valyutası onun fəaliyyət göstərdiyi iqtisadi mühitin valyutası olan Azərbaycan Manatıdır.

Xarici valyutada olan monetar aktiv və öhdəliklər, hesabat tarixində mövcud olan ARMB-nin valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Manatına konvertasiya olunur. Xarici valyutada aparılan əməliyyatlar isə əməliyyat tarixinə mövcud olan valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq manat ekvivalentinə çevrilir. Bu konvertasiya zamanı yaranan gəlir və xərclər mənfəət və zərər hesabında xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə gəlirlər/(zərər) sətrində göstərilir.

Əlaqəli tərəflər

Əlaqəli tərəflər haqqında məlumat 24 sayılı “*Əlaqəli tərəflər barədə açıqlamalar*” adlı MUBS-na uyğun olaraq açıqlanır.

Dövlətin iqtisadi və sosial siyasəti Qrupun maliyyə vəziyyətinə, əməliyyat nəticələrinə və pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsir edir.

Əlaqəli tərəflər öz aralarında əlaqəli olmayan tərəflərin apara bilmədiyi əməliyyatları həyata keçirə bilər. Bununla yanaşı, əlaqəli tərəflər arasında aparılan əməliyyatların şərtləri, müddətləri və məbləğləri əlaqəli olmayan tərəflər arasında aparılan əməliyyatlarla eyni olmaya bilər. Əlaqəli tərəflərlə aparılan əməliyyatların xarakterinə görə onlar kommersiya cəhətdən müstəqil tərəflər arasında həyata keçirilən əməliyyatların şərtlərinə uyğun hesab edilə bilməz.

3. UÇOT SİYASƏTİNİN TƏTBİQİ ZAMANI ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT TƏXMİNLƏRİ VƏ FƏRZİYYƏLƏR

Qrupun 2 sayılı qeyddə təsvir olunan mühasibat uçotu prinsipləri tətbiq edilərkən rəhbərlik aktiv və öhdəliklərin digər mənbələrdən əldə edilə bilən balans dəyərlərinə dair mühakimələr, qiymətləndirmələr və fərziyyələr istifadə etməlidir. Qiymətləndirmələr və əlaqəli fərziyyələr ötən dövrlərdə toplanmış təcrübəyə, eləcə də münasib hesab olunan digər amillərə əsaslanır. Faktiki nəticələr bu təxminlərdən fərqlənə bilər.

Qiymətləndirmələr və onların əsasında dayanan fərziyyələr daim təhlil edilir. Uçot qiymətləndirmələrinə düzəlişlər yalnız müəyyən dövrə aiddirsə, həmin dövrdə tanınır, müəyyən dövrə və gələcək dövrlərə aiddirsə, həm cari, həm də gələcək dövrlərdə tanınır.

Növbəti maliyyə ilində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərlərində əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsi ilə bağlı əhəmiyyətli risk yaradan, gələcək dövrlərə aid əsas fərziyyələr, eləcə də hesabat dövrünün sonuna qiymətləndirmə qeyri-müəyyənliyinin digər əsas mənbələri aşağıda təqdim edilir.

Ticarət debitor borcları üzrə gözlənilən kredit zərərləri

Ticarət debitor borcları üçün GKZ-ni hesablamaq məqsədilə Qrup ehtiyat matrisindən istifadə edir. Ehtiyat dərəcələri oxşar zərər sxemləri olan (məsələn, coğrafi baxımdan, məhsul növü, müştərinin növü və reytingi, hər hansı kredit sığortası növü ilə əhatə) müxtəlif müştəri segmentlərinin qruplaşmasına görə keçmiş günlərin sayına əsaslanır.

**KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2022-ci İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

Ehtiyat matrisi ilk öncə Qrupun keçmiş dövrlərdə müşahidə edilə bilən defolt dərəcələrinə əsaslanır. Qrup, keçmiş dövrlərdə kredit zərəri ilə bağlı təcrübəni proqnoz məlumatlarına uyğunlaşdırmaq üçün matrisi dəqiqləşdirəcək. Məsələn, proqnoz maliyyə şəraitlərinin (məsələn ümumi yerli məhsul) növbəti ildə pisləşməsi, nəticədə sektordan defolt saylarının artması gözləniləndiyi halda keçmiş dövrlər üzrə defolt dərəcələrində düzəlişlər edilir. Hər bir hesabat tarixində keçmiş dövrlər üzrə müşahidə edilən defolt dərəcələrində düzəlişlər edilir və proqnoz qiymətləndirmələrində dəyişikliklər təhlil edilir.

Keçmiş dövrlər üzrə müşahidə edilən defolt dərəcələri, proqnoz şəraitləri və GKZ arasında əlaqənin qiymətləndirilməsi əhəmiyyətli qiymətləndirmə təşkil edir. GKZ məbləği şəraitlərin dəyişməsinə və proqnoz iqtisadi şəraitlərə həssasdır. Həmçinin, Qrupun keçmiş dövrlər üzrə kredit zərəri ilə bağlı təcrübəsi və iqtisadi şəraitlərin proqnozu müştərini gələcəkdə faktiki defolta uğramasını göstərməyə bilər.

4. YENİ VƏ YENİDƏN İŞLƏNİLMİŞ STANDARTLARIN VƏ ŞƏRHLƏRİN QƏBUL EDİLMƏSİ

Cari ildə Qrup Beynəlxalq Mühəsibat Uçotu Standartları Şurası (MUBSS) və MUBSS-un Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhləri Komitəsi (BMHŞK) tərəfindən qəbul edilmiş, Qrupun fəaliyyəti üçün münasib olan və 31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış hesabat dövrlərinə şamil olunan bütün yeni və yenidən işlənilmiş standartları və onlara dair şərhləri qəbul etmişdir. Bu yeni standart və şərhlərin qəbul edilməsi Qrupun mühəsibat uçotu siyasətinə, yəni cari və ya əvvəlki illər üzrə hesabat verilən məbləğlərə əhəmiyyətli təsirlər göstərməmişdir.

Maliyyə Uçotunun Konseptual Əsaslarına İstinad – MHBS 3-ə düzəliş - 2020-ci ilin may ayında BMUSŞ tərəfindən “Müəssisələrin Birləşməsi” adlı MHBS 3 standartına düzəliş dərc edilmişdir. Düzəliş 2018-ci ilin mart ayında dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlılığının Konseptual Əsaslarına istinad ilə birlikdə, bu düzəlişin tələblərini əhəmiyyətli dərəcədə dəyişmədən, 1989-cu ildə dərc edilmiş “Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması və Təqdimatın Əsasları”na edilən istinadın əvəz olunmasını nəzərdə tutur. Şura eyni zamanda, BMUS 37 və ya “Təminatlar” adlı BMHŞK 21 çərçivəsində, ayrı olaraq yaranırsa, borclar və şərti öhdəliklər üçün yaranan potensial “2 gün” mənfəət və ya zərərlərindən yayınmaq üçün MHBS 3-ün tanınma prinsipinə istisna da əlavə etmişdir. Eyni zamanda, Şura “Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması və Təqdim Olunması Əsasları”na istinadın əvəz edilməsindən təsirlənməyəcək şərti aktivlər üçün MHBS 3-ün mövcud təlimatına dair izahlar verməyi qərarlaşdırmışdır.

Əmlak, Tikili və Avadanlıqlar: Nəzərdə tutulan İstifadədən əvvəl Daxilolmalar – BMUS 16-ya edilən düzəlişlər. 2020-ci ilin may ayında, BMUSŞ müəssisələrin əmlak, tikili və avadanlıqların dəyərindən, rəhbərliyin nəzərdə tutduğu qaydada fəaliyyət göstərə bilməsi üçün həmin aktivləri lazımı yerə və şəraitə çatdırarkən istehsal olunan aktivlərin satışından əldə olunan gəlirləri çıxmağı qadağan edən “Əmlak, Tikili və Avadanlıqlar – Nəzərdə tutulan İstifadədən əvvəl Daxilolmalar” düzəlişini buraxmışdır. Bunun əvəzinə, müəssisə bu cür aktivlərin satışından əldə olunan gəlirləri və bu aktivlərin istehsal xərclərini mənfəət və zərər hesabında tanıyır.

Mürəkkəb Şərtli Müqavilələr – Müqavilənin Yerinə Yetirilməsinə dair Xərclər – BMUS 37-yə edilən düzəlişlər. 2020-ci ilin may ayında, BMUSŞ, BMUS 37-yə müqavilənin mürəkkəb şərtli və ya zərər yaradan olduğunu qiymətləndirərkən müəssisənin hansı xərcləri nəzərə alması barədə düzəlişlər etmişdir. Düzəlişlər “birbaşa əlaqəli xərc yanasması”nı tətbiq edir. Mal və ya xidmətləri təmin etmək üçün birbaşa müqaviləyə aid olan xərclərə həm artan xərclər, həm də müqavilə fəaliyyətləri ilə birbaşa əlaqəli xərclərin bölüşdürülməsi daxildir. Ümumi və inzibati xərclər birbaşa müqavilə ilə əlaqəli deyil və müqavilə üzrə qarşı tərəf üçün açıq şəkildə ödənilməli olmadıqca istisna olunur.

Dərc edilmiş lakin hazırda qəbul olunmamış standart və şərtlər

- MHBS 17 “Sığorta Müqavilələri”¹;
- MUBS 1-ə düzəlişlər və MHBS Təcrübə Şərhi 2 – “Uçot Siyasətinin Açıqlanması”¹;
- MUBS 8-ə düzəlişlər – “Uçot Təxminlərinin Tərfi”¹;
- MUBS 12-yə düzəlişlər – “Vahid əməliyyatlarla bağlı yaranan təxirə salınmış vergi”¹;
- MUBS 1-ə düzəlişlər – “Öhdəliklərin qısamüddətli və ya uzunmüddətli kimi təsnifləşdirilməsi”²;

1 01 yanvar 2023-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir.

2 01 yanvar 2024-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir.

Yuxarıda başqa cür nəzərdə tutulmadığı hallarda, yeni standartlar və şərtlərin Qrupun maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsiri gözlənilmir.

5. DƏRC OLUNMUŞ, LAKİN HAZIRDA QƏBUL OLUNMAMIŞ STANDARTLAR VƏ ŞƏRTLƏR

1 Yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün məcburi xarakter daşıyan və Qrup tərəfindən vaxtından əvvəl tətbiq edilməyən bəzi yeni standartlar və onlara dair şərtlər dərc olunmuşdur.

- MHSB 17 “Sığorta müqavilələri”;
- MHSB 10 və MUBS 28-ə dəyişikliklər “İnvestor tərəfindən aktivlərin asılı və ya birgə müəssisələrə satılması və ya ötürülməsi”.

1 Yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir.

BUMŞ tərəfindən müəyyən ediləcək tarixdə və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir.

Yuxarıda nəzərdə tutulmadığı hallarda, yeni standartlar və ya şərtlərin Qrupun maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsiri gözlənilmir.

6. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

<i>Azərbaycan manatı ilə</i>	31 dekabr 2022	31 dekabr 2021
Tələb ediləndək bank qalıqları, AZN	4,130,750	2,760,255
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	4,130,750	2,760,255

1 yanvar 2008-ci il tarixindən başlayaraq dövlət vergi orqanları ƏDV depozit hesablarını və bu hesablar vasitəsilə əvəzləşdirilən və hesablanan ƏDV üzrə icbari ödəmələri tətbiq etmişdir. Bu qanunvericiliyə uyğun olaraq ƏDV depozit hesabındakı qalıq vergi orqanlarına 45 gün əvvəl bildiriş göndərməklə çıxarılır.

“AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT REKLAM AGENTLİYİ” PUBLİK HÜQUQİ ŞƏXSİ

**KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

7. TİCARƏT VƏ DİGƏR DEBİTOR BORCLARI

Ticarət və digər debitor borclar aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	31 dekabr 2022	31 dekabr 2021
Ticarət və digər debitor borcları	2,365,956	2,142,005
Şübhəli borclar üzrə ehtiyat	(166,593)	(86,267)
Ticarət və debitor borcları xalis	2,199,363	2,055,738
Qabaqcadan ödənilmiş vergilər	948	-
Təchizatçılara verilmiş avanslar	238,286	169,588
Qabaqcadan ödənilmiş vergilər	17,727	11,592
ƏDV depozit hesabı, AZN	-	110,472
Cəmi ticarət və digər debitor borcları	2,456,324	2,347,390

8. MAL-MATERIAL EHTİYYATLARI

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	31 dekabr 2022	31 dekabr 2021
Satış üçün nəzərdə tutulmuş hazır məhsul	753,200	1,110,199
Xammal	1,734,183	950,733
Digər	13,351	2,541
Cəmi mal-material ehtiyatları	2,500,734	2,063,473

9. ƏMLAK VƏ AVADANLIQLAR

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	Nəqliyyat vasitələri	Maşın və avadanlıq	Binalar	Sair əsas vəsaitlər	Cəmi
1 Yanvar 2021 İlkin dəyər	2,475,573	2,080,203	-	51,412	4,607,188
1 Yanvar 2021 Yığılmış amortizasiya	(1,035,488)	(819,673)	-	(4,297)	(1,859,458)
1 Yanvar 2021 Qalıq dəyəri	1,440,086	1,260,530	-	47,115	2,747,731
Əlavələr	673,924	875,703	1,150,569	1,070	2,701,266
Silinib	(278,447)	(222,033)	-	-	(500,480)
Amortizasiya xərci	(482,068)	(474,345)	(135,338)	(902)	(1,092,653)
Amortizasiyadan silinmə	135,365	95,540	-	-	230,905
31 Dekabr 2021 Qalıq dəyəri	1,488,860	1,535,394	1,015,231	47,283	4,086,768
1 Yanvar 2022 İlkin dəyər	2,871,050	2,736,980	1,150,569	52,482	6,811,081
1 Yanvar 2022 Yığılmış amortizasiya	(1,382,191)	(1,198,471)	(135,338)	(5,199)	(2,721,198)
1 Yanvar 2022 Qalıq dəyəri	1,488,860	1,538,509	1,015,231	47,283	4,089,883
Əlavələr	1,106,287	273,908	-	620	1,380,815
Silinib	-	(3,465)	-	-	(3,465)
Amortizasiya xərci	(571,469)	(359,429)	(66,942)	(845)	(998,684)
Amortizasiyadan silinmə	-	-	-	-	-
31 Dekabr 2022 Qalıq dəyəri	2,023,678	1,449,524	948,289	47,058	4,468,549

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2022-ci İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

10. QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	İstifadə müddəti müəyyən olan	İstifadə müddəti müəyyən olmayan	Cəmi
Qeyri-maddi aktivlər			
1 Yanvar 2021 İlkin dəyər	228,129	1,127,166	1,355,295
1 Yanvar 2021 Yığılmış amortizasiya	(60,628)	(169,993)	(230,621)
1 Yanvar 2021 Qalıq dəyəri	167,501	957,173	1,124,674
Əlavələr	31,495	468,995	500,490
Silinib	-	-	-
Amortizasiya xərci	(25,292)	(224,138)	(249,430)
Amortizasiyadan silinmə	-	-	-
31 Dekabr 2021 Qalıq dəyəri	173,704	1,202,030	1,375,734
Qeyri-maddi aktivlər			
1 Yanvar 2022 İlkin dəyər	259,624	1,596,161	1,855,785
1 Yanvar 2022 Yığılmış amortizasiya	(85,919)	(394,131)	(480,050)
1 Yanvar 2022 Qalıq dəyəri	173,705	1,202,030	1,375,735
Əlavələr	57,250	85,934	143,184
Silinib	-	-	-
Amortizasiya xərci	(22,948)	(133,751)	(156,699)
Amortizasiyadan silinmə	-	-	-
31 Dekabr 2022 Qalıq dəyəri	208,007	1,154,213	1,362,220

11. TİCARƏT VƏ DİGƏR KREDİTOR BORCLARI

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	31 dekabr 2022	31 dekabr 2021
Ticarət və kreditor borcları	20,138	260,428
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	20,138	260,428
Müştərilərdən alınmış avanslar	570,497	785,340
Digər kreditor borcları	568,130	471,488
Cəmi ticarət və digər kreditor borcları	1,158,765	1,517,257

12. NİZAMNAMƏ FONDU VƏ EHTİYYAT KAPİTALI

Qrupun nizamnamə fondu 10,000 (on min) AZN-dir (31 Dekabr 2022: 10,000 AZN) və Dövlət büdcəsinə vəsaiti hesabına formalaşmışdır.

Qrupun nizamnaməsinə əsasən Qrupun əmlakı təsisçi tərəfindən ödənilən nizamnamə fondundan, təsisçinin onu verdiyi digər əmlakdan, ilkin mərhələdə saxlanma xərclərinin maliyyələşdirilməsi üçün dövlət büdcəsindən ayrılan vəsaitdən, habelə fəaliyyətindən əldə olunmuş gəlirdən, ianələrdən grantlardan, cəlb edilən investisiyalardan və qanunla qadağan edilməyən digər vəsaitlərdən formalaşır.

Ehtiyat kapitalının 1,000,000 AZN (31 Dekabr 2022: 1,000,000 AZN) məbləğində olan hissəsini Agentliyin ilkin mərhələdə saxlanma xərclərinin maliyyələşdirilməsi məqsədilə Azərbaycan

“AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT REKLAM AGENTLİYİ” PUBLİK HÜQUQİ ŞƏXSİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

Respublikasının 2017-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin ehtiyat fondundan ayırmalar təşkil edir.

Ehtiyat kapitalının qalan 1,567,030 AZN məbləğində olan hissəsini isə əvvəllər Qrupla eyni fəaliyyət növü ilə məşğul olmuş ayrı-ayrı Dövlət qurumlarından Qrupa köçürülmüş əmlak və avadanlıqların balans dəyəri təşkil edir.

13. İNSAN RESURSLARI ÜZRƏ XƏRCLƏR

İnsan resursları üzrə xərclər aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	31 dekabr 2022	31 dekabr 2021
Əmək haqları və digər müavinətlər	11,860,567	8,820,287
Dövlət sosial müdafiə fonduna ayırmalar	2,459,732	1,216,191
Cəmi insan resursları üzrə xərclər	14,320,299	10,036,478

14. DİGƏR ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ

Digər əməliyyat xərcləri aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	31 dekabr 2022	31 dekabr 2021
Subpodratçıların xidmətləri	264,067	608,647
Ofis ləvazimatları və təchizat xərcləri	199,565	226,684
Sığorta xərcləri	-	99,573
Nümayəndəlik xərcləri	-	66,863
Pəşəkar xidmətlər	-	64,405
Digər təchizat xərcləri	47,961	10,471
Bank komissiyaları	-	65,723
Kommunal xərclər	202,819	37,587
Digər	1,099,442	134,158
Cəmi digər əməliyyat xərcləri	1,813,854	1,314,110

15. TİCARƏT VƏ DİGƏR DEBİTORLAR ÜZRƏ

Digər əməliyyat xərcləri aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	31 dekabr 2022	31 dekabr 2021
Ticarət və digər debitorlar üzrə dəyərsizləşmə	163,178	64,157
Digər debitor borcların silinməsi	-	(53,348)
Cəmi digər xərclər	163,178	10,809

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2022-ci İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

16. KORPORATİV SOSIAL MƏSULİYYƏT XƏRCLƏRİ

Mənfəət və ya zərər hesabatında qeyd olunan 200,000.00 AZN Korporativ sosial məsuliyyət xərcləri 2021-ci il ərzində Yaşat Fonduna edilən ianədən ibarətdir.

17. MƏNFƏƏT VERGİSİ

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	31 dekabr 2022	31 dekabr 2021
Cari il üzrə mənfəət vergisi xərci (Innova MMC üzrə)	110,000	-

Effektiv mənfəət vergisi dərəcəsi vergi qanunvericiliyinə uyğun mənfəət vergisi dərəcəsindən fərqlənir. Aşağıdakı cədvəldə vergi qanunvericiliyi əsasında mənfəət vergisi xərci faktiki xərclərlə tutuşdurulur:

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	31 dekabr 2022	31 dekabr 2021
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət	2,523,471	3,270,899
Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş 20% dərəcə ilə hesablanmalı olan mənfəət vergisi xərci	504,694	654,180
Mənfəət vergisindən azad edilən xalis gəlirin vergiyə təsiri	(394,573)	(654,180)
Əvvəlki illərdə yığılmış zərərlərin bu ilin vergi hesablanmasına təsiri	-	-
Vergi zərərləri üzrə tanınmamış vergi aktivinin	-	-
Əvvəllər tanınmış təxirə salınmış verginin ləğvi	-	-
İl üzrə mənfəət vergisi xərci	110,121	-

Qrupun gəlirləri 1 yanvar 2019-cu il tarixindən etibarən Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində edilmiş müvafiq dəyişikliklərə əsasən mənfəət vergisindən müddətsiz olaraq azad olunmuşdur. İstisna olaraq Qrupa daxil olan törəmə müəssisə “İNNOVA İnnovativ Reklamçılıq Şirkəti” MMC - nin sahibkarlıq fəaliyyəti üzrə ümumi gəlirləri mənfəət vergisinə (20%) cəlb olunur.

18. MALİYYƏ RİSKLƏRİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ

Qrupun müvafiq bacarıq, təcrübə və səlahiyyətləri olan rəhbərliyi risklərin idarə edilməsinə nəzarət edir və Qrupun ümumi vəziyyəti üzrə müntəzəm monitorinqi həyata keçirir. Risklərin idarə edilməsi üzrə bu proses Qrup üçün çox önəmlidir və Qrupda çalışan aparıcı mütəxəssislər vəzifələrinə uyğun risk həcminə görə məsuliyyət daşıyırlar.

Qrupun əsas maliyyə öhdəlikləri ticarət kreditor borclarıdır. Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri və ticarət və digər debitor borcları isə Qrupun əsas maliyyə aktivləridir. Həm əsas maliyyə öhdəlikləri, həm də maliyyə aktivləri birbaşa Qrupun əməliyyatlarından irəli gəlir.

Fəaliyyətin adi gedişində Qrup kredit, likvidlik və bazar risklərinə məruz qalır. Bazar riski alınan və satılan malların və xidmətlərin dəyişkən qiymətləri, digər xammalların qiymətləri, valyuta məzənnələri və faiz dərəcələri dəyişmələri nəticəsində yaranır. Bazar qiymətlərindəki bu cür dəyişikliklər, həcmindən asılı olaraq, Qrupun maliyyə vəziyyətinin dəyişməsinə səbəb ola bilər. Qrupun ümumi risk idarəetmə proqramı maliyyə bazarlarının qeyri-müəyyənliklərini əhatə edir və Qrupun maliyyə fəaliyyətinə potensial mənfi təsiri azaltmağı nəzərdə tutur. Maliyyə nəticələrinə təsir edə bilən müxtəlif risklərin

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

səmərəli şəkildə idarə edilməsi üçün Qrupun əsas strategiyası güclü maliyyə mövqeyinin qorunub saxlanmasıdır. İdarəetmə üzrə müəyyən edilmiş rəsmi prosedurlarına uyğun olaraq Qrupun rəhbərliyi maliyyə risklərini cari bazar mövqeyinə istinadən müəyyən edir və qiymətləndirir.

Bazar riski

Bazar riskləri ümumi və xüsusi bazar hərəkətlərinin təsirinə məruz qalan (i) xarici valyuta, (ii) faiz hesablanan aktivlər və öhdəliklərin açıq mövqelərindən irəli gəlir. Rəhbərlik qəbul edilə bilən riskin dəyəri üzrə limitlər müəyyən edir və bunların üzərində müntəzəm monitorinq aparır. Bununla bərabər, bu yanaşmadan istifadə daha əhəmiyyətli bazar hərəkətləri olanda bu limitlərdən kənara çıxan zərərlərin qarşısını almır.

Xarici valyuta üzrə məzənnə riskləri əsasən gələcək kommersiya əməliyyatlarından, aktiv və öhdəliklər funksional valyutadan fərqli valyutada ifadə edildikdə, uçota alınmış maliyyə aktiv və maliyyə öhdəliklərindən yaranır. 31 dekabr 2022-ci və 2021-ci il tarixlərinə Qrupun əhəmiyyətli dərəcədə funksional valyutadan fərqli valyutada ifadə edilən maliyyə aktiv və maliyyə öhdəlikləri olmamışdır.

Faiz dərəcələrində dəyişikliklər əsasən borc öhdəliklərinin ədalətli dəyərində (sabit faizli borclar) və ya gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinə (dəyişkən faizli borclar) təsir edir. Rəhbərlik Qrupun risklərinin sabit və ya dəyişkən faiz dərəcələri üzrə təsirini müəyyən etmək üçün rəsmi siyasətə malik deyil. Lakin, yeni borc öhdəliklərinin cəlb edilməsi zamanı rəhbərlik ödəniş tarixində gözlənilən müddət ərzində həmin borc öhdəlikləri üzrə sabit və ya dəyişkən faiz dərəcələrindən hansının daha əlverişli olacağına dair qərar qəbul etmək üçün öz mülahizələrindən istifadə edir. 31 dekabr 2022-ci və 2021-ci il tarixlərinə Qrupun dəyişən faiz dərəcəsi riskinə məruz qala biləcək faiz hesablanan öhdəlikləri və aktivləri olmamışdır.

Kredit riski

Kredit riski qarşı tərəfin müqavilə üzrə öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyi təqdirdə Agentliyə dəyə biləcək potensial maliyyə zərəridir.

Qrupun kredit riskinə məruz qalan maliyyə alətləri ilk növbədə pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri və ticarət debitor borclarından ibarətdir.

Qrup pul vəsaitlərini Azərbaycan Respublikasında tanınmış maliyyə təşkilatlarında saxlayır. Qrup hesablarının olduğu bankların statusuna daim nəzarət edir.

Qrupun məruz qaldığı kredit riskinin maksimum dərəcəsi maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidasiya edilmiş hesabatda maliyyə aktivlərinin balans dəyəri üzrə əks etdirilir və aşağıdakı cədvəldə aktivlərin kateqoriyalarına görə təsnifləşdirilir:

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	31 dekabr 2022	31 dekabr 2021
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	4,130,750	2,760,255
Ticarət debitor borcları, xalis	2,456,324	2,347,390
Vergilər üçün qabaqcadan ödəmələr	-	-
Cəmi maksimal kredit riski	6,587,074	5,107,645

Müştərinin kredit riski Qrupun müştərinin kredit riskinin idarə edilməsinə dair təsis edilmiş siyasəti, prosedurları və nəzarət sistemində uyğun olaraq hər bir təsərrüfat bölməsi tərəfindən idarə edilir. Müştərinin kreditinin keyfiyyəti geniş kredit reytingi cədvəli əsasında qiymətləndirilir və həmin qiymətləndirməyə uyğun olaraq konsolidasiya edilmiş kredit limitləri müəyyən edilir.

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

Hər hesabat tarixində gözlənilən kredit zərərlərini ölçmək üçün ehtiyat matrisi istifadə etməklə qiymətləndirmə təhlili aparılır. Ehtiyat dərəcələri oxşar zərər sxemləri olan (məsələn, coğrafi baxımdan, məhsul növü, müştərinin növü və reytingi, hər hansı kredit sığortası növü ilə əhatə) müxtəlif müştəri seqmentlərinin qruplaşmasına görə keçmiş günlərin sayına əsaslanır. Hesablama mümkünlük baxımından ölçülmüş nəticələri, pulların vaxt dəyərini və hesabat tarixində keçmiş hadisələr haqqında mövcud olan əsaslı və təsdiqlənə bilən məlumatla, cari şəraitləri və gələcək iqtisadi şəraitlərin proqnozlarını əks etdirir.

Likvidlik riski

Likvidlik riski Qrupun ödəmə vaxtı çatmış maliyyə öhdəliklərinin yerinə yetirə bilməyəcəyi təqdirdə yaranan riskdir. Likvidliyin idarə edilməsinə Qrupun yanaşması həm adi, həm də qeyri-standart şəraitdə, məqbul olmayan zərər çəkmədən və ya Qrupun nüfuzuna ziyan vurmadan, öhdəlikləri yerinə yetirməli olanda kifayət qədər likvidliyi təmin etməkdən ibarətdir. Likvidlik riskini idarə edərkən Qrup kifayət qədər pul ehtiyatları və borc öhdəlikləri saxlayır, proqnozlaşdırılmış və faktiki pul vəsaitlərinin hərəkətinə davamlı olaraq nəzarət edir.

Likvidlik riskinin düzgün idarə olunması funksiyasına kifayət qədər döviyyə kapitalının saxlanması və bazar mövqelərinin bağlana bilməsi daxildir. Rəhbərlik, Qrupun likvidlik ehtiyatı üzrə davamlı proqnozlara gözlənilən pul vəsaitlərinin hərəkətinə əsasən nəzarət edir.

Qrupun bütün maliyyə öhdəlikləri qeyri-törəmə maliyyə alətlərindən ibarətdir. Aşağıdakı cədvəldə Qrupun maliyyə öhdəlikləri maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidasiya edilmiş hesabat tarixindən müqavilədə nəzərdə tutulan ödəmə tarixinədək qalan dövr üzrə müvafiq ödəmə müddətlərinə görə təsnifləşdirilir. Cədvəldə göstərilən məbləğlər müqavilədə nəzərdə tutulan diskont edilməmiş pul vəsaitlərinin hərəkətinə əks etdirir. Diskontlaşmanın təsiri əhəmiyyətli olmadığı üçün 12 ay ərzində ödənilməli olan qalıqlar təxminən onların balans dəyərinə bərabərdir.

31 Dekabr 2022-ci il tarixinə maliyyə öhdəliklərinin ödənişi təhlili aşağıda göstərilən kimi olmuşdur:

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	3 aydan az	3-12 ay	Cəmi
Ticarət kreditör borcları	1,158,765		1,158,765
Cəmi diskont edilməmiş maliyyə öhdəlikləri	1,158,765		1,158,765

31 Dekabr 2021-ci il tarixinə maliyyə öhdəliklərinin ödəniş təhlili aşağıda göstərilən kimi olmuşdur:

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	3 aydan az	3-12 ay	Cəmi
Ticarət kreditör borcları	1,517,259		1,517,257
Cəmi diskont edilməmiş maliyyə öhdəlikləri	1,517,259		1,517,257

Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin ədalətli dəyəri alətin könüllü tərəflər arasında məcburi və ya ləğv etmə satışı olmayan cari əməliyyatlar zamanı mübadilə edilə bildiyi məbləğlə daxil edilir. Maliyyə alətlərinin təxmin edilən ədalətli dəyəri Qrup tərəfindən mövcud bazar məlumatlarından (əgər mövcud olarsa) və müvafiq qiymətləndirmə metodlarından istifadə etməklə müəyyən edilmişdir. Lakin, təxmin edilən ədalətli dəyərin müəyyən edilməsi üçün bazar məlumatlarını şərh edərkən peşəkar mülahizələr irəli sürmək vacibdir. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən edərkən rəhbərlik bütün mövcud bazar məlumatlarından istifadə edir.

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2022-ci İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

Aşağıdakı cədvəldə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında əks etdirilmiş maliyyə alətləri balans dəyərləri və ədalətli dəyər sinifləri üzrə müqaisə edilir:

	31 Dekabr 2022-ci il	
	Balans	Ədalətli
AKTİVLƏR		
CARİ AKTİVLƏR		
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	4,130,750	4,130,750
Ticarət və digər debitor borcları	2,456,324	2,456,324
Cəmi cari aktivlər	6,587,074	6,587,074
Ticarət və digər kreditor borcları	1,064,883	1,064,883
Vergi öhdəlikləri	30,305	30,305
Cəmi cari öhdəliklər	1,095,188	1,095,188

	31 Dekabr 2021-ci il	
	Balans	Ədalətli
AKTİVLƏR		
CARİ AKTİVLƏR		
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	2,760,255	2,760,255
Ticarət və digər debitor borcları	2,347,390	2,347,390
Cəmi cari aktivlər	5,107,645	5,107,645
Ticarət və digər kreditor borcları	1,517,257	1,517,257
Vergi öhdəlikləri	163,416	163,416
Cəmi cari öhdəliklər	1,680,673	1,680,673

Ədalətli dəyərlər qiymətləndirilərkən aşağıdakı metod və fərziyyələr istifadə edilmişdir:

- (i) Qısamüddətli maliyyə aktivləri və öhdəlikləri, əsas etibarilə bu alətlərin qısamüddətli olduğuna görə, balans dəyərlərini təxmin edir;
- (ii) Uzunmüddətli müəyyən dərəcəli və dəyişən dərəcəli debitor borcları/ borc öhdəlikləri Qrup tərəfindən faiz dərəcələri, ölkə üzrə xüsusi risk amilləri, müştərinin fərdi krediti ödəmə qabiliyyəti və maliyyələşdirilən layihənin risk xüsusiyyətləri kimi parametrlərə əsaslanaraq Səviyyə 3-ün giriş məlumatlarından istifadə etməklə qiymətləndirilir.

19. POTENSİAL ÖHDƏLİKLƏR, TƏƏHHÜDLƏR VƏ ƏMƏLİYYAT RİSKLƏRİ

Qrupun əməliyyat mühiti

Azərbaycan iqtisadi islahatları aparmağa və hüquqi, vergi və nizamlayıcı infrastrukturunu təkmilləşdirməyə davam edir. Azərbaycan iqtisadiyyatının gələcək sabitliyi önəmli dərəcədə islahatlardan, Hökumətin gördüyü iqtisadi, maliyyə və monetar tədbirlərinin effektivliyindən, xam neftin qiymətindən və Azərbaycan manatının sabitliyindən asılıdır.

Azərbaycan iqtisadiyyatı neft qiymətlərinin aşağı düşməsi və Azərbaycan manatının 2015-ci il ərzində devalvasiyasının mənfi təsirinə məruz qalmışdır. Bu, kapital əldə etmək imkanlarının məhdudlaşması, kapital dəyərinin artması, inflyasiya və iqtisadi artımın qeyri-müəyyənliyi kimi amillərə səbəb olmuşdur.

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2022-ci İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

Bu çətinliklərə cavab olaraq, Azərbaycan hökuməti islahatları sürətləndirmək və maliyyə sistemində dəstək vermək planlarını açıqlamışdır. 2016-cı ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti “Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritəsinin başlıca istiqamətləri”ni təsdiqləmişdir. Yol xəritəsi 2016-2020-ci illərdə inkişaf strategiyasını, 2025-ci ilə qədər uzunmüddətli perspektivləri və 2025-ci ildən sonrakı dövrü nəzəri əhatə edir.

Qrupun rəhbərliyi cari şəraitdə baş verən bu cür dəyişiklikləri izləməkdədir və Qrupun yaxın gələcəkdə fəaliyyətinin davamlılığı və inkişafını dəstəkləmək üçün lazım hesab etdiyi ehtiyat tədbirlərini görməkdədir.

Rəhbərlik inanır ki, hal-hazırda Qrupun fəaliyyətinin sabitliyini təmin etmək üçün bütün münasib tədbirlər görülür. Buna baxmayaraq, yuxarıda təsvir edilmiş sahələrdə vəziyyətin gözlənilməz dərəcədə pisləşməsi Qrupun nəticələri və maliyyə vəziyyətinə hazırda dəqiq müəyyən edilə bilməyən mənfi təsir göstərə bilər.

Bu qeyri-müəyyənliklərin gələcəkdə aydınlaşdırılmasından yarana biləcək hər hansı düzəlişlər hazırkı maliyyə hesabatlarında əks etdirilməmişdir. Belə düzəlişlər (əgər olarsa), məlum olduğu və təxmin edilə bildiyi dövrdə hesabatda göstəriləcəkdir.

20. GƏLİRLƏR

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	31 dekabr 2022	31 dekabr 2021
SATIŞ (XİDMƏT)	22,342,994	17,214,643
SATIŞ (KOMMERSİYA)	696,114	567,680
SATIŞ (İSTEHSAL)	-	149,515
SATIŞ (DİGƏR)	150	470,096
DİGƏR GƏLİRLƏR (DÖVLƏT RÜSUMU)	-	900
Satışdan azalma	-	-
Geri qaytarılan satış	-	-
Endirim hesabı	(777)	-
Cəmi gəlirlər	23,038,481	18,402,834

21. DİGƏR XƏRCLƏR

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	31 dekabr 2022	31 dekabr 2021
Maliyyə sanksiyaları	(851,319)	-
Bank xərcləri	-	(990)
Digər xərclər	(235,636)	(197,471)
Cəmi digər xərclər	(1,086,955)	(198,461)